

EL NOUVELLA

de la TORRATONA

L'únic sant Jaume que voldriem...

...perquè encara queden «moros»

PAPEL
DE
FUMAR
BAMBU

VIES URINARIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa
Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels
Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorràgia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítis prostatica, orquítis cistítis, gota miliar, etc.* de l'home, *vulvítis, vaginitis, metritis, uretritis, cistítis, anexitis, fluxos, etc.*; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Caixes del Doctor Soivre**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 6'60 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (aclarosis), *eczemes, herpes, úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions, escrofuloses, erifemes, acne urticària, etc.*, malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Píldores depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronsos, supuració de les mucoses, calçada del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. Venda: 6'60 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes, espermatorrea*, (pèrdua seminal), *cansament mental, pèrdua de la memòria, mal de cap, debilitat muscular, fatiga corporal, tremolors, palpitations, trastorns nerviosos, de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recórrer íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. Venda: pessetes 6'60 el flascó.

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA.— Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquex a **Oficina Laboratori Sókatary, carrer del Ter, 16, telèfon 80791 S. M. Barcelona**, reburan gratis un llibre explicatiu sobre l'orígen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfure, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològics del Dr. W. Dufrem
Alt de Sant Pere, 60 - BARCELONA - Telèfon 16631
Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Extranjer, 5

Catalunya està de moda

QUESTS passats dies hem fet parlar la premsa del món.

I hem pogut llegir de Catalunya les coses més pintoresques.

Un diari anglès: «Cork Examiner», posa d'un cantó Madrid i de l'altre Barcelona-Hospitalet. La gènesi de semblant informació la podríem trobar en uns ar-

ticles de Francesc Madrid on es feien anotacions pintoresques sobre el conegudíssim barri de «La Torrassa».

Pel diari anglès, Catalunya és la Irlanda espanyola i l'espasa de Damocles suspesa damunt de la Península. A Hospitalet, i a les escoles públiques, es posen als infants aquests problemes: Si tens set bombes i me'n dones tres. ¿Quantes en resten? ¿Si engegues set vegades la teva Parabel.lum, amb vint trets cada vegada, ¿quants trets has engegat?

Barcelona pot veure, sobretot en aquests mesos d'estiu—temps de «week-end»—, les seves Rambles plenes de turistes estrafalaris. ¿Quantes vegades aquell ros de calces fins a genoll, de pull-over cridaner, de barretet amb plomes i de mitges bigarrades, és el pèeriodista que prepara, a ull brunzent i a informació precària, els articles documentals que han de descobrir Catalunya al món? ¿Quantes vegades la dona matussera, mig camàlic, mig min, que veieu fumant a recó de boca i escopint de gairell, és l'escriptora que farà l'elogi calidíssim del Palau de la Música Catalana i del Monument del Doctor Robert, proclamant, com Clara Rumbucher, que Catalunya és un gran país místic-romantic?

En el «Glasgow Evening Times» l'informació de Catalunya pren un picant caràcter xiroi, precisament per la seva seriositat. Per l'articulista, Barcelona és la ciutat del món on es veuen uniformes més variats. Els soldats espanyols porten vestiments tenebroses; els soldats dels exèrcits de Catalunya van uniformats brillantment. El mateix passa amb la policia de la Generalitat i amb la policia de l'Estat central. Tots s'abillen molt elegants i molt decoratius. L'esforç consisteix en fer veure, a primer cop d'ull, les forces que Catalunya i Espanya tenen a Barcelona.

Un dels informadors ha vist la nostra gent beure grans gots de vi en una festa de revetlla; tothom feliç, car el nostre és el país de la felicitat. Altre informador ha ballat sardanes a la plaça de Catalunya, quan toca mitjanit, les terrasses dels cafès de la màxima plaça barcelonina resten buides. Tothom es posa a ballar sardanes al mig de la plaça. I la sardana,—pel comenta-

dor,—és un ball ciclòpic que hem arrancat del nostre origen, perdut en la fondària dels segles. Tot ballant la sardana els catalans fan gestes litúrgics com si actuessin en una missa. Altre informador ens ha vist menjant cindria en els mítigs polítics i tirant després l'escorça a l'orador com a prova d'admiració i entusiasme. Altre ha vist,—la Mare de Déu de Montserrat li pagui!—les nostres magnífiques avingudes plenes de gent rica, i els nostres teatres, des del Liceu (teatre de d'Opera), fins al teatre més humil, des del Cinema opulent fins al cinema petit de barriada, atapaïts de públic, amb empentes a la porta per tenir la sort de poder-hi entrar aviat. N'hi ha que parlen d'unes Rambles cobertes materialment de flors i amb arbres tan plens de rossinyols cantaires,—no diu si aquests rossinyols són mecànics, *made in Barcelona*—, que la retiladera no deixa sentir el traüt dels autos i tramvies. N'hi ha que han vist una Barcelona de gran guinyol, amb carrers de punyalada i meuques estil cartell «Moya» de Paul Colin.

Malgrat el pintoresc de la visió, el tronat del document,—els pitjors informadors són els que es documenten i espliquen amb trenta ratlles la nostra història—, i la inversemblança informativa, no ens ha desplagut la repetida insistència amb que la premsa mundial parla de Barcelona. Els darrers esdeveniments, sobretot, ens han donat un gran cartell. Ja, àdhuc el periodista del barretet i la miss de la borilla en un recó de boca, que fan creuera mediterrània i informació a ratxa de vent, s'han adonat que Catalunya té problema i el fan constar entre els seus blames o els seus elogis de fra.

L'altre dia passaven per les nostres Rambles cinc noies vestides amb samarreta masculina d'esport i calcos d'home. Aparentment eren alemanyes i devien pertànyer a alguna caravana d'aquestes de nois descalços i calcetes d'escocès que ningú sap on van ni d'on vénen. Uns turistes anglesis es posaren a contemplar-les bocabadats. Esperem que algún diari descobreixi que les dones de Barcelona totes van vestides d'home; esperem que el pintoresc, d'un pintoresc que ens porten, serveixi d'squer per atreure el turista enamorat de les estrafaleries. Però esperem també, que, gràcies a semblant informacions quincalleres, els llegidors dels diaris del món s'assabentin que a la Península Ibèrica existeix una Catalunya fortament republicana que sap plantar cara i ensenya les dents a la tradicional Espanya monàrquica.

La divulgació d'aquets front a font, i en espera del que pugui venir, pot estimar-se malgrat vagi embolicada amb llustrines de fantasista, i amb fullaraca d'embalador d'article d'exportació. Tot és palla.

Ens plau deixar constància que a l'estranger Catalunya està de moda.

Exit del nostre darrer número extraordinari

El número que dedicarem la setmana passada a «La crema dels convents en 1835 i 1909», ha assolit un èxit esclatant. Hem estat pregats, per haver-se exhaurit el número, de fer-ne un segon tiratge. Demanem als nostres corresponents formulin aviat les seves noves comandes per a poder orientar-nos pel nou tiratge.

Somnis d monàrquics

Tothom sap els plans heroics que l'heroic monàrquic Ramon de Carranza va suggerir dies passats per donar una lliçó a Catalunya.

El creuer Jaume I havia d'ocupar el port de Barcelona.

El que no sap tothom és que el creuer Jaume I, que tants cabals costa, és un creuer que fa nou milles per hora i que en les passades maniobres navals va bufar molt per arribar a Palma.

El Joan Sebastià Elcano, — que portava un estol alegre de convidats a presenciar les famoses maniobres — a cada hora havia d'alentir la marxa per esperar el Jaume I, que portava el President de la República.

Alentiment que feia saltar de goig a l'il·lustre Pic i Pon que coctelejava de valent a bord de la nau de la Traslàntica, — «que dure, que dure!», — asseguraven que deia el senyor Pic i Pon. «Eso supera las delicias de Campúa.»

I en Pic i Pon dringava com un «mano».

Els Distrets

Hi ha qui sosté que tots els grans homes són uns grans distrets.

Masaryk és un gran distret.

Les distraccions del nostre President Lluís Companys corren per la premsa d'Europa.

Aquesta sobretat és reproduïdíssima. Un dia Companys, molt abans d'ésser President de la Generalitat, agafa un tramvia. «Bitllet fins a l'avinguda del Tibidabo» — demana. «Aquest tramvia no va al Tibidabo, va al port», — li diu el cobrador. «Heu agafat el tramvia

— Plora molt aquest petit.

— Es que el seu pare és de la Lliga i ha sentit dir que «quien no llora no mama».

al revés». «Si?», — diu Companys. I per esmenar el seu error s'asseu a l'altre cantó de banc sense baixar, però, del tramvia.

Explicarem altra distracció del nostre President, no tan coneguda. És una anècdota del dia de les seves noces. Havia d'estrenar un pis nou d'un carrer de l'aixampla i esperà per anar-hi que fos de nit. L'extraordinari fou que el nostre President s'havia oblidat de mirar el número de la casa, i de nit no la reconegué, el que feu que hagués d'anar a passar la nit de noces a una fonda.

Ventura Gassol també va entrant a la categoria de gran home i cada dia és més distret.

I veiem que és distret perquè és gran home i no gran home i cada dia és més distret.

En una festa passada pregà als seus que l'esperessin, car se n'anirien a casa plegats. Fou en ésser ja a casa quan s'adonà que hi havia anat sol, deixant els altres que l'esperaven.

Hi ha qui assegura que un dels pocs grans homes que no és distret és el nostre Batlle.

Naturalment que no hi ha regla sense excepció.

Lògica de bon comerciant

Lloc de l'acció. Una camiseria de gran luxe.

Ens estranya haver vist a l'aparador uns bonics pull-overs marcats a quinze pessetes.

— «Són bonics i a bon preu» — diem al comerciant.

— «Ja ho crec» — fa aquest. — «Veieu, aquests? són els mateixos i els tinc marcats a quaranta...»

— «A quaranta i són els mateixos?» — repliquem nosaltres.

— «Els mateixos i a quaranta» — insisteix el comerciant. Tenen únicament que, malgrat ésser els mateixos duren més.

— No ho entenem.

El bon comerciant aclara. — «Es que un pull-over de quinze pessetes es porta a tot estrop mentre que un pull-over de quaranta, es guarda pels diumenges. Ho enteneu ara?»

Qui dirà que no es necessitin dots excepcionals per ésser bon comerciant!

Cau d'orella ben a cau d'orella

Un capellà, ben conegut per intervenir en política, s'apropa a un dels nostres diputats que acaba de baixar del seu auto davant d'una casa del carrer de Fontanella.

— «Em sembleu capficat» — insinua el capellà per entaular conversa.

— «N'estic» — assenteix el diputat. — «A vós com a capellà us puc fer la confiança. Tinc una dona sobrera»...

—«Sou bígam?»—pregunta esglaiat el capellà.
 —«No sóc bígam! Però tinc una dona que em sobra i en aquest cas és la meua. Què m'aconsellu que 'ci?»
 —El capellà s'acomia del diputat sense voler donar consell.

Canònicament la llei del divorci és inacceptable.

Projectes del senyor Cambó

Esperar l'octubre, Gil Robles li ha promès una cartera.

Aquest estiu un passeget d'incògnit per Fontainebleau.

A primers d'hivern, si la cosa no marxa, excursió a Egipte.

S'ha descobert vora l'Esfinx una de les més grans tombes egípcies. Es tracta, segons les inscripcions de la tomba d'un Gran Sacerdot que visquè sota el ceptre del tercer Faraó de la quinta Dinastia, allà per l'any 2.730 abans de Jesucrist.

En aquesta tomba s'hi han trobat 45 estatuets, carros, pàpirs, joiells i moblatge d'època. L'únic que no s'ha pogut trobar ha estat la mòmia del Gran Sacerdot.

Cambó va especialment a provar si ell la troba.

Confiem que aquest serà un dels seus èxits autèntics.

Fa tant temps que fa pràctiques en això de cercar mòmies i «momios» que cal creure que si no reix a Madrid, amb en Gil Robles, a Egipte, i sota les urpes de l'Esfinx, reeixirà.

Uns quants desigs de Boris I d'Andorra

Un corresposal de l'ESQUELLA a Madrid, va poder parlar amb la seva Sereníssima Majestat Boris I, d'Andorra. Per no haver-ho pogut fer a la baixada del vagó de tercera, on la seva altesa viatjava, el nostre corresposal es veié obligat a traslladar-se a la presó, hostatge actual de tan incompresa majestat.

Tinc set desigs, va confessar Boris I al nostre corresposal:

Posseir un retrat d'en Duran i Ventosa.

Poder assistir a una reunió de propietaris a l'Institut Català de Sant Isidre.

Veure la Margarida Carvajal.

Entrar amb negociacions amb don Jovino per nomenar-lo primer ministre d'Andorra.

Sopar amb l'Emiliano Iglesias.

Visitar la «Sierra» de Ronda.

Posseir un mocador xopat en la sang de Dillinger, el gangster mort a trets a Xicago. Boris I, com qualsevol flaper, creu que la sang dels bandolers porta sort.

L'ESQUELLA agraeix les declaracions que, especialment pels nostres llegidors, ha fet Boris I. Unicament sent no poder satisfer els desigs de la seva sereníssima majestat.

Procurarà, malgrat tot, veure si li consegueix un retrat d'en Duran i Ventosa. I amb autògraf.

Un homenatge

L'Associació de Cansaladers Detallistes de Barcelona ha dedicat un homenatge al Conseller Regidor de Proveïments senyor Ot Hurtado. Es un homenatge de reconeixement i gratitud.

—I per què a la pàtria la deixen sempre sense camisa?

—Perquè així la deixaren els polítics de la monarquia.

Esperem que el nou homenatge que es faci a Ot Hurtado l'iniciïn els consumidors, ja que aquest l'han iniciat els venedors.

Un banquet i unes paraules

El banquet el donava la Marina Mercant. El presidia Pic i Pon.

A l'hora dels brindis Pic i Pon va aixecar-se i amb veu tremolosa i llanguent va dir:

«Señores: Me honro llevando la representación del Príncipe de la República.»

Pic i Pon volia dir el President. Però és que els anys de dictadura i els molts banquets que en ella feu en Pic i Pon, no han passat debades.

Els lerrouxistes construeixen submarins

Visca Lerroux! Visca l'Emiliano Iglesias!

S'ha ordenat que es paguin per endavant a la Constructora Naval 3.400,000 pessetes a compte d'uns submarins que no sols no estan començats, sinó que encara ningú ha acordat que es construeixin.

Visca el senyor Rocha! Visca el gran Partido Radical!

GLOSSARI

Gràcies al "D.I.C." em faig maçó

Que em perdonin els cavallers del compàs, del triangle i dels tres punts si fins ara no havia fet gaire cas de llur venerable institució. El coneixement superficial i primari de certes coses que, de primer antuvi, m'han fet sempre molta gràcia, m'havia dut a equiparar la fracmaçoneria amb els jueus i els jesuïtes.

Els jesuïtes, per mi, han explotat a Jesús des de Betlem, o sigui des de la seva naixença, i els jueus exploten al Messies abans d'arribar. Els maçons, en canvi, han estat—sempre segons el meu criteri, pel que es veu, equivocats—uns magnífics barrilaires, el que se'n diu gats dels frares, que es divertien d'amagat a través d'una cortina de jeroglífics, fórmules màgiques i al·legories inintel·ligibles pels no iniciats.

Així com Saulo va sentir, bo i fent camí cap a Damasc, la veu incitant que va menar-lo a la conversió, transformant un facinerós en el Sant Pau que tots coneixem, jo, fa pocs dies, mentre seguia el camí de casa, vaig rebre el benefici d'una revelació que m'ha fet simpàtica la maçoneria.

No dec la conversió a «La Constància», «La Lealtat», «La Confiança» ni a cap altra lògia amb nom de botiga d'ultramarins. El miracle haig d'agrair-lo al «D. I. C.», que no és pas un gos de casa bona, sinó un setmanari catòlic, apostòlic i estiracordetes que surt impunement a Barcelona. Més ben dit: el meu congraciament amb els maçons el dec a una mena de torna que, per tal de fer el pes, reparteix el «D. I. C.» amb el nom de «Quaderns d'Informació».

A la capçalera dels esmentats "Quaderns" figura, com a lema de guerra, la següent frase del pontífex Lleó XIII: "La primera cosa que hem de procurar, és arrencar la careta dels maçons, perquè siguin coneguts tal com són." En efecte, ens expliquen tantes coses de la Maçoneria, que ens hem de fer maçons.

Hem après, per exemple, que han estat maçons Goethe, Lessing, Fichte; això només que entre els principals personatges del romanticisme alemany, puix que la majoria dels grans homes de tots els països cultes, han pertangut a la Maçoneria, com Washington, el creador de la República dels Estats Units del Nord d'Amèrica. Maçó és, entre els d'ara, el gran Masaryk, l'alliberador de Txecoslovàquia, i, segurament, si seguim les informacions del "D. I. C.", són maçons totes les persones de seny i d'intel·ligència.

Segons el "D. I. C.", Cuba deu la independència a la Maçoneria, i tem que la història es repetirà, probablement, a Catalunya i certament, i ben aviat, al Marroc espanyol i a Canàries. Quina sort!

Declara també la torna del "D. I. C." que "La Vanguardia" és un diari venut als maçons, el qual ens fa venir ganes de subscriure'ns-hi, malgrat les esqueles mortuòries, i que estan afiliats a la Maçoneria tots els que hi escriuen, començant pels fòssils que hi fan arqueologia fins el pulcre Carles Soldevila, el nostre insubstituïble revister de modes.

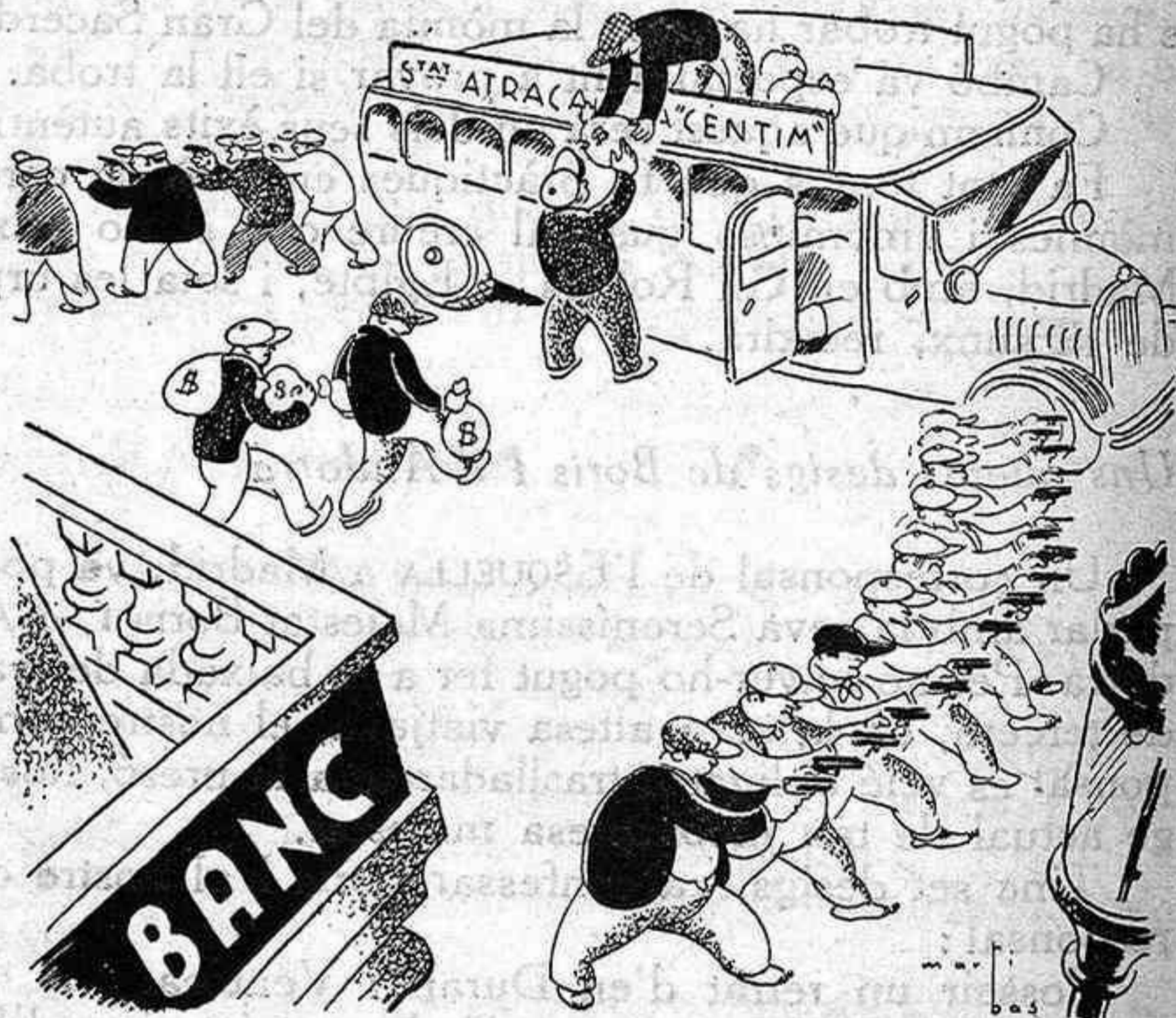
El més curiós del cas és que hi ha qui assegura—no ho feu córrer—que el "D. I. C." està subvencionat per la Maçoneria perquè li faci propaganda.

PANICAL

L'atrancament a través dels temps

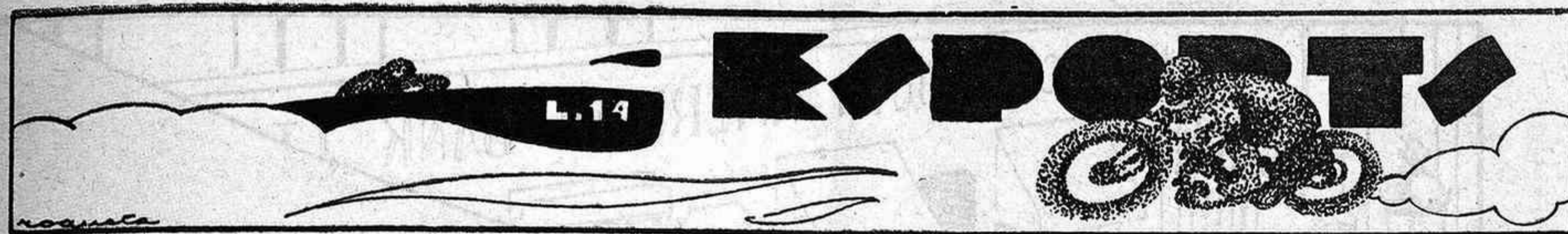
Ahir.

Avui.

Demà.

Cronòmetre

FENOMENS NO, PERO SI HEROIS

Els nostres corredors ciclistes han pres part a la Volta a França a tall de convidats. Monsieur Desgrange que molt sovint toca campanes, no volia equips espanyols a la «volta» però per fi va confeccionar un «mixte» amb elements espanyols i suïssos.

Canyardo, Trueba, Ezquerria i Montero han donat una lliçó a Desgrange. El fac-totum de «L'Auto» haurà vist ben clarament, com els nostres corredors han estat el gra de pebre de la Volta a França. No faran cap primer lloc d'etapa ni cap segon ni tercer classificat a la general, però almenys han fet córrer els homes d'una categoria i en les primeres etapes cal agrair als espanyols la competència que s'ha produït.

No tenim fenòmens internacionals, perquè no ens podem dir de tú amb nacions com França i com Itàlia, però hi ha corredors heroics com un Trueba i un Canyardo, que en les competicions del ciclisme mundial cal no oblidar fàcilment.

Els nostres homes han fet a França un vaitot, arri-

bant al capdamunt de les pujades difícils i els colls més elevats, primer que els altres. Ezquerria ha mantingut la classificació pel premi de muntanya llargament i Trueba l'ha superat a mitja cursa. L'esforç ha estat esgotador i Vietto, un italià, s'ha endut el premi a les darreres proves, talment com si esperés la defallença dels nostres, per emportar-se'n la victòria.

Quina serà la classificació dels espanyols en acabar la cursa?

Possiblement un dotzè lloc per Canyardo i un tretze o catorze per Trueba.

El nostre ciclisme ha millorat molt de quan en Josep Jener va córrer la volta a França i fou rebut amb palmes i llores perquè féu el miracle d'acabar-la i no retirar-se a la meitat. Avui ja ens apropem als primers llocs. Tenim corredors heroics que poden animar una cursa com la Volta a França, però no tenim encara els asos que fomentant el ciclisme a casa nostra, arribarem a tenir d'ací uns anys amb paciència i bona voluntat.

Els homes d'avui són precursors de l'esperança del demà.

AQUELL.

Altaveu indiscret

Persona assabentada dels afers barcelonistes, ens ha dit que en Josep Samitier està treballant el reingrés al Barcelona i que no deixa viure el nou president Esteve Sala, amb el qual l'uneix una vella amistat.

Passem que amb en Samitier els directius sortints varen cometre una injustícia, però el que ja no ens sembla tan acceptable és que ara tornés a signar la fitxa pel club, quan aquest està necessitat de nous valors i no de glòries històriques.

***

La Federació Catalana de Natació ha comès, darrerament, una arbitrarietat en impedir al nedador Lepage de prendre part a la cursa dels quatre-cents metres lliures (juniors), que es celebrà el passat diumenge. Es que volien assegurar el triomf a Salvo, el qual fou el guanyador?

Si Lepage no podia córrer la prova perquè la seva categoria no és precisament «junior», tampoc ho és la de Salvo, el qual ha fet darrerament alguns tercers i quarts llocs en proves oficials i que a la travesia d'Arenys va vèncer a molts corredors de la categoria «senior».

Les Federacions tenen sovint certes febleses, com també les tenen els magistrats i els jutges. Es molt difícil moralitzar les burocràcies.

***

Es parla del Campionat del Món de ciclisme i hom diu que Canyardo i Trueba representaran a Espanya en la prova internacional.

Decididament han d'ésser ells els representants. La volta a França ha servit per a fer la selecció. Cal veure la classificació que amb més regularitat han dut els nostres corredors i dels quatre participants, Canyardo i Trueba són els que més honor han fet al ciclisme nacional.

***

El «Sans» va pescant jugadors de classe, sense fer gaire soroll. Darrerament ha signat la llicència a Borràs del Ripollet, després de posar-lo a prova jugant un partit amb

l'Iluero, i en Borràs va aconseguir dos gols de categoria.

Els sansencs no dormen a la palla i sembla que de mica en mica trobaran l'equip que els obrirà les portes de la primera categoria.

***

Què tindrà el boxador Johny Cruz que hi ha certa part de públic que no el pot veure ni retratat al magnesi?

Johny Cruz no és un mao boxador, però té certs aires coreogràfics, que no acaben de plaure els exigents.

Si Johny Cruz s'esmenés en el gest i en la pose, hom el veuria amb un xic més de simpatia.

L'aconsellem que faci la prova.

***

La Federació Catalana de Futbol i els antiponencistes, s'han apuntat un èxit a l'assemblea de San Sebastian celebrada darrerament. Tot el que presentaven en oposició amb la Ponència de Madrid, ha triomfat, restant e's ponents en situació poc airosa.

El campionat català es podrà jugar com hom volia, però... no podrien cercar la fórmula d'ampliar-lo, en bé dels nostres clubs? No hi hauria cap mitjà de que juguessin vuit participants? Les dates potser permetrien l'organització, car al nord hi haurà la regió basca que formarà un grup de vuit clubs que també podrien imitar els de casa.

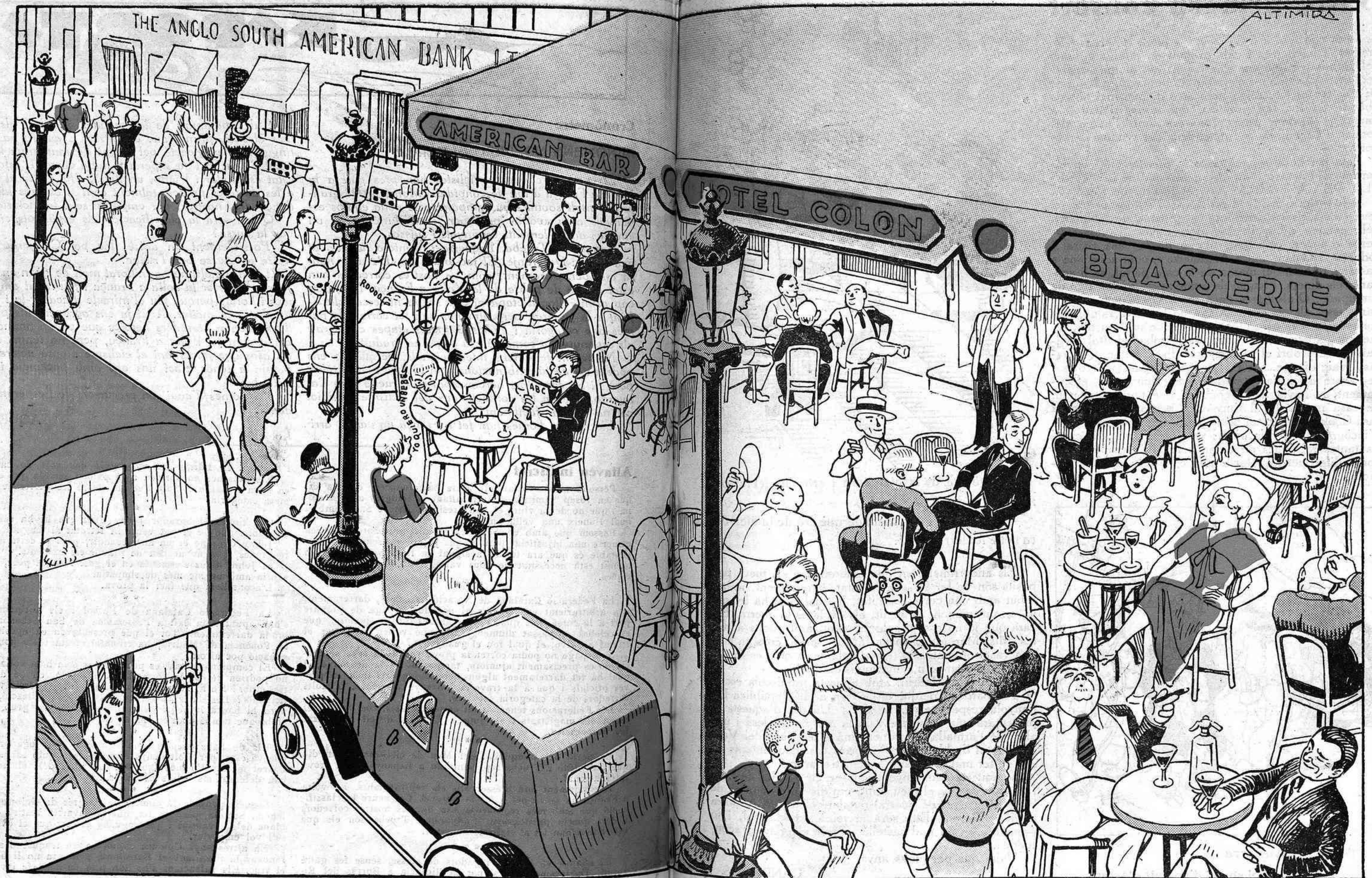
***

Els de Sans preparen un homenatge al jugador Calvet que va ésser per molt temps l'ànima de l'equip sansenc. En Calvet mereix l'homenatge com cap altre dels elements que han defensat els colors del Sans.

***

Segueix penjada la qüestió de l'ingrés de Goiburu al València. Sembla, però un fet, que el navarrès vestirà el jersei blanc dels llevants i que enguany és cert que el «València» se'l vol emportar.

En altres anys Goiburu explotava un truquet o altre per renovar la fitxa amb el Barcelona, però ara no li ha calgut el truc. Els valencians s'ho han pres de bona fe i veurem a Goiburu als rengles del «València».

Ja no ens enviaran el Jaume A Barcelona reneix la calma

Boris, príncep consort

Com que som a fi de mes, i a pesar de posar telegrams, telefonemes i cablegrams en diferents punts del globus terraquí, no ens ha arribat el tan esperat xec, hem hagut de fer el viatge d'infomació, a Madrid, en una vulgar tercerola; però la sort, que mai no ens oblida, ens fou tan propícia, que abans d'arribar a Sauts, ja havíem travat conversa amb l'hereu del comtat d'Urgell, Boris, pretendent del reialme d'Andorra.

Feta per nosaltres mateixos la presentació i en saber que es tractava d'un enviat especial de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, el bon home s'esplaià.

—Jo—digué S. M. el rei Boris, d'Andorra, amb la seva característica senzillesa — provinc de la branca dels comtes d'Urgell. Un dels meus avantpassats, hereu d'aquest principat, marxà de la casa pairal i rodolant, rodolant anà a Anglaterra i, com acostuma a passar a tothom qui marxa de la casa pairal, se li acabaren els diners, i hagué de guanyar-se la vida fent de «croupier». D'aleshores ençà, com vostè pot suposar, han passat alguns anys. Ningú de la meua família no coneixia la seva ascendència, fins que un bon dia, remenant paperassa, per casa, vaig trobar el títol nobiliari que descobrí el meu encimbellat llinatge. Què faràs?, vaig dir-me. Vaig consultar el «Justus Perthes», per veure si existia Andorra, i vaig veure que, efectivament, hi havia una República que portava el nom de casa meua. Ja el tinc—vaig pensar—, vaig a la casa Cook, demano un bitllet per Andorra, m'informo, d'incògnit, si valia la pena; veig que és un país on hi ha tantes fàbriques de tabac com a l'Havana, cerco comanditari per explotar el negoci, i trobo a Miss Màrmol.

Boris I d'Andorra

O el somni d'una nit d'estiu

—Vostè era de la dictadura i ara s'ha fet lerrouxista?

—Sí, home! Precisament perquè era de la dictadura m'he fet lerrouxista.

Els andorrans, com que ignoren que els meus propòsits són de fer la seva felicitat, naturalment, m'han rebut amb una certa hostilitat, la qual cosa ha fet que jo, en un moment de genit, els declarés la guerra. Encara que jo no compti, de moment, amb molts addictees, Miss Màrmol, la meua futura esposa, compta amb una vasta organització, els afiliats de la qual es diuen, i sense amagar-se'n, «marmolistes».

Ara vaig a Madrid, amb aquesta minúscula escorta d'alabarders, perquè el Govern de la República Espanyola respecti els meus drets. Un dia d'aquests es presentarà una esquadreta de la marina anglesa i una altra de l'armada nordamericana a les ribes del Valira, per tal de bloquejar Andorra. Els meus intents no són de fer mal, però si cerquen, trobaran.

Si aquesta campanyeta em surt bé, el dia de Sant Joaquim, que és el meu Sant, em dic Quimet (això de Boris és el nom de guerra) regalaré el tron d'Andorra a Miss Màrmol. Ella serà la reina de Màrmol, i jo —ens diu en un mal castellà— seré el príncep «consuerte».

Vaja, que per molts anys.

CANDOROS

La calor ha anat tancant els nostres cinemes.
Funciona encara, però, el nostre cinema màxim el «Coliseum». I amb èxit.

Funcionen també, cinemes de la qualitat del «Intim Cinema» i del «Talia».

En aquests cinemes els bons programes es sostenen.

Funcionen també alguns cinemes de barriada.

Però fa calor.

La calor té mig estabornits els barcelonins, i la vida dels espectacles, en general, es ressent de la temperatura.

***

Però no tot és calma en la vida cinematogràfica barcelonina.

La gran firma Paramount es prepara a passar les pel·lícules de la propera temporada 1934-1935.

El mateix esdevé amb les grans marques Metro Goldwyn Mayer, Warner Bross i Fox.

Hom parla de pel·lícules que sorprendran.

El cinema segueix un camí ascendent i cada dia es fa més difícil la producció extraordinària. Malgrat tot, es parla de noves tècniques, de realitzacions sortosíssimes i d'escenaris ben trobats.

***

Per adonar-se de l'avenç del cinema no hi ha com passar els ulls per una pel·lícula un xic allunyada.

Adhuc en pel·lícules de no gaire cartell no us ha sorprès, actualment, el gust de direcció, la magnificència de la fotografia, el luxe de les presentacions, la qualitat dels actors, la varietat dels escenaris.

El cinema actual allunya els «estels» de totaïtat per la

seva mateixa abundor. Quantes dones extraordinàries! Quants actors genials!

***

Per tal de formar-se una idea de la importància que ha pres en el món la indústria cinematogràfica, cal només passar els ulls pel programa de projeccions de la Segona Exposició Internacional d'Art Cinematogràfic.

Hi concórren firmes nordamericanes, txecoslovaques, russes, alemanyes, daneses, franceses, italianes, angleses, turques, sueques, hispàniques, holandeses.

La Paramount d'Amèrica hi exhibirà: «Death takes a Holyday».

La casa Warner Bross First National, hi presentarà: «Wonder Bar».

La casa Fox Film hi presentarà: «The world moves on».

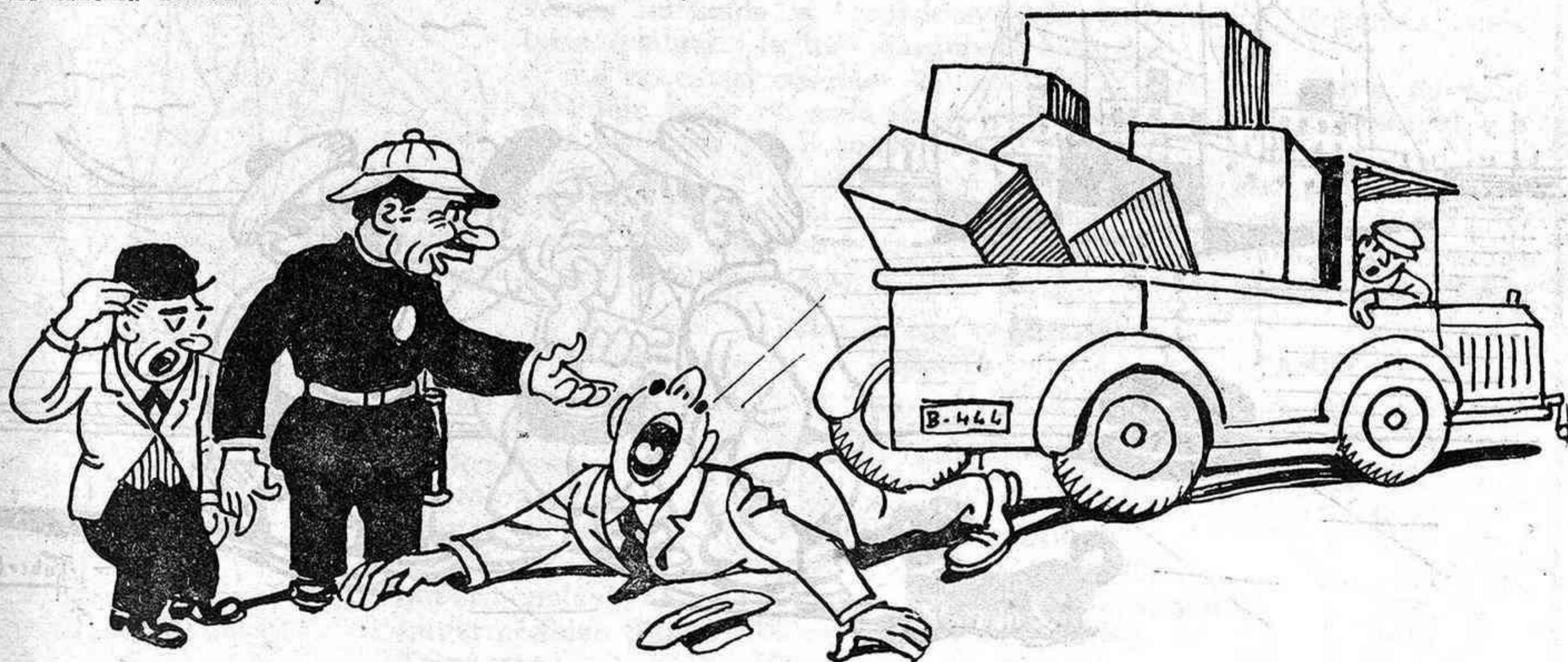
La Metro Golwyn Mayer hi presentarà: «Viva Villa».

Sembla que les nostres entitats de Cinema Amateur, la secció de Cinema del C. E. de C. i la Federació Catalana de Cinema Amateur trameteran també alguna de les seves produccions a la segona Exposició Internacional d'Art Cinematogràfic.

***

Sembla que la Ufa treballa a tota marxa i que la seva producció per a la temporada 1934-1935, és valuosa.

Això diuen. Així sigui.

Soroll i crits

—Si crida li poso una multa per escàndol en la via pública

TELÓ ENLAIRE

Noves i Comentaris

Mercè Nicolau té la subvenció de la Generalitat. La subvenció és de 80,000 pessetes. Les males llengües diuen que aquesta temporada, tal com es presenta, plena d'encruïllaments i cobejances, en costarà més de 200.000.

Per ara, no fem cas de les males llengües.

***

Santpere comença a treballar per la seva temporada.

Gènere? Vodevil sonor. Autors? Roure? Es diu que Roure i alguns altres.

***

Darrera publicació d'«El Nostre Teatre»: La comèdia en tres actes de Ramon Vinyes: «Fornera, rossor de pa».

Remarquem la bona orientació en l'escolliment d'obres que té aquesta biblioteca.

***

Teatre de masses.

El teatre que hem vist amb el nom de «Teatre de masses» és un teatre per a masses i no de masses.

L'obra de Gorkin és d'un xavacanisme pujat. Es revolucionària perquè diu «merda» en escena. El teatre «nou», per aquests directors és parlar al poble utilitzant l'incult lèxic del poble. Fora cultura! Fora intel·lectuals! Així l'arrivisme és més fàcil.

Conferència de Margarida Nelken. Contrast entre els mitjans d'expressió de Margarida Nelken i d'en Gorkin i el seu traductor.

Una obra de combat d'un autor portuguès: «Los Cuervos».

Margarida Nelken ha reconegut que l'obra, en altres llocs, seria una antigalla. A Barcelona ho és un bon xic. Ens recorda els temps de l'«Electra». Tal vegada per terres hispàniques serà més eficaç que ací. En Rojas i la Caparó ens havien fet veure tantes obres per l'estil de «Los Cuervos»!

***

Homenatge de l'Ajuntament de Molins de Rei a l'Agrupació «Estudi d'Art Dramàtic» de la mateixa població, guanyadora, per tercera vegada, del primer premi en el concurs de teatre amateur.

Festa d'entusiasme.

Bell parlament de l'alcalde de Molins de Rei.

Entrega a Josep Cariteu, director de l'Agrupació, d'un artístic pergami. Parlament de Josep Cariteu, parlament molt sentit i molt viu. Magnífics parlaments de Joan Fernàndez i Enric Lluelles.

Lonx. Altre parlament. Un parlament abrandat del senyor Bernad i Duran. Un parlament elegant de Navarro Costabella. Parlament de Ramon Vinyes. Bon parlament del diputat senyor Mestres. Altres parlaments encara. Cares boniques de noies. Projecte d'homenatjar el record de l'empresari Albert Vernis. Atinada proposta del senyor Josep Artis. Projecte d'homenatjar Claudi Fernàndez, justa proposta de tots. I una gran festa de justícia i cordialitat.

Hom remarcava: l'Ajuntament de Molins de Rei fa el que deuen per tot bon cap de poble. Premia les realitzacions, no incuba vora seu les capelletes ni serveix de tapadora.

***

Darreres publicacions de «Catalunya Teatral»: «Les Indecises», d'Enric Lluelles. Una obra de gran teatre que en altres llocs hauria fet parlar molt.

«El Marquès de Setcases, ex-difunt», farsa còmica en dos actes, de Lluís Milla.

***

Clapera, segons diuen, va a l'Apolo fins a Reis. De Reis endavant va a Romea.

Poal Aragay treballa ja a l'obra de la inauguració.

L'obra es dirà «La febre d'or». La popular novel·la de Narcís Oller li haurà facilitat la documentació i el títol.

***

No arribem a temps per parlar del gran homenatge que Molins de Rei ha tributat al novel·lista, pintor, dramaturg i crític Prudenci Bertrana.

Ho farem el vinent número.

L'afer del port

—Cal anar amb molt d'ull que no ens embrutin les aigües

ESQUELLOTS

La Societat d'Atracció de Forasters a Andorra, en sap un niu. S'ha proposat cridar l'atenció del turisme cosmopolita per mitjà dels trucs sensationals i ho aconseguirà.

L'any passat, les abans pacífiques Valls jugaren a una mena de revolució que va donar motiu a que es mobilitzessin o comencessin a bellugar-se les forces de quatre potències: França, Espanya, Catalunya i el Bisbat de la Seu d'Urgell.

Enguany, arriba de terres llunyanes, com una mena de Lohengrin, un rei de cartes que es fa dir Boris I, amb l'intent d'alliberar Andorra i instal·lar-hi una cort. Una cort més de les que hi ha...

Veurem la nova pensada que s'empescaran els simpàtics i més que veïns, andorrans.

***

Quan totes les monarquies hauran desaparegut d'Europa i els monarques destronats faran pel·lícules o s'exhibiran en «dancings» i «music-halls», a Andorra podrà establir-se una cort amb tota la pompa i escenografia de ritual. Els hostals es convertiran en palaus i castells amb ponts llevadissos. Hom restablirà les grans caceres a so de trompes i de tabals. Les Mares de Déu, tornaran a fer miracles. Lourdes s'ho mirarà malament. El rei Boris I procrearà fort i abundantament, omplint el món de bastards i mal parits, que seran el ferment de les monarquies restaurades, com ho foren de les caigudes. I heus-ací com Andorra serà, alhora, Xauxa, Covadonga, Aquisgran, Suïssa, Monte-Carlo, Hollywood i sucursal del Poble Espanyol de Montjuïc.

***

El senyor Lerroux, magnànim, ha volgut perdonar a Granier Barrera, que li va dir una cosa molt familiar. El que ens

estranya és que el vell «caudillo» sentís a darrera hora certs escrúpols. No ens referim al perdó, sinó a la querella. Ens estranya, perquè precisament el mal que té Lerroux i la companyia que capitaneja, és d'aquells que no volen soroll.

***

Segueixen els atracaments?

Sí, senyor, segueixen.

Segueixen els incendis de tramvies?

Sí, senyor, també segueixen.

Però han disminuït. I això ja és molt. I això, que és un èxit de la policia catalana, ens fa esperar que, tant els atracaments com els incendis de tramvies, com tot el que fins ara ha estat intent de pertorbar la vida de la nostra ciutat, acabarà.

I demostrarem que tenint l'ordre públic sota el nostre control, Catalunya és una altra cosa.

***

Encara no sabem res de l'exèrcit d'invasió que, amb Royo Villanova i família al cap, ha d'envair Catalunya.

***

Ni sabem res de les forces de mar i terra d'aquell divertidíssim senyor Carranza, ressuscitador de la xiroia «Marxa de Càdiz».

Es veu que ens tenen llàstima i ens volen deixar passar l'estiu tranquils.

O es veu que li volen passar ells.

***

I aquell senyor Rahola, tan divertit com el senyor Carranza?

Aquell estrènu, senyor Rahola, de l'escopeteta de canya: També ens perdona la vida el senyor Rahola?

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

Entre els 30 maniquís dels aparadors de la Casa BASTIDA els més grans i més ben assortits en trajos d'home de tot Barcelona i veureu reflexada la verdadera moda amb major elegància, més bona qualitat i la més exagerada baratura.

Es necessari conèixer la Casa BASTIDA; en aquest moment és l'únic basar on cada un compra amb confiança el vestit al seu gust i al preu que li convé.

Tenim més d'un milió de ptes. d'existències que ens proposem vendre a qualsevol preu amb el fi de proporcionar al comprador grans avantatges i deixar buits els nostres prestatges per efectuar grans obres d'embelliment i nous engrandiments.

Als preus següents:

SASTRERIA		CAMISERIA	
Trajos	des de 15'— ptes.	Calçotets	des de 1'95 ptes.
Trajos llana	» 25'— »	Camises	» 4'95 »
Trajos estam	» 50'— »	Païames	» 4'95 »
Pantalons	» 4'95 »	Colls	» 0'50 »
Pantalons paten	» 7'95 »	Mitjons	» 0'50 »
Pantalons llana	» 11'75 »	Camisetes	» cotó » 0'95
Impermeables	» 10'— »	Camisetes seda	» 1'50 »
Impermeables pluma	» 15'— »	Corbates	» 0'50 »
Trinxeres	» 10'— »	Mocadors	» 0'25 »
Xecos	» 15'— »	Mocadors seda	» 0'50 »

«Don Jovino», en concubinatge amb la brutícia que emplena aquell immens «traga-perras» que en diuen «Palacio de Justicia», ha fet cria. Ha sortit una llocada de Rodríguez, Martínez, Pérez, etc., que enamora. Els uns, eixuts i escardalencs com uns Grecos; els altres, inflats i parençosos com el cavall del Príncep Baltasar Carles, pintat per Velázquez. Tots pensen atipar-se de carn catalana. És possible que no la paeixin i que un bon dia facin un salt mortal des del balcó al carrer.

***

Els senyors del «margen» s'han proposat ridiculitzar la República en nom d'una independència jurisdiccional que per a nosaltres voldríem. Per atacs al dogma—quin dogma?—ha estat processat i detingut sense fiança un periodista. Ens trobem en un règim republicà laic o bé en els temps feliços en què manaven el Pare Fulgencio i Sor Patrocinió?

Aquests senyors amb nom de sàinet d'Arniches, de mirada còmicament ferotge, que parlen amb veu ampulosa i a forrellons, com si tinguessin una nou a la boca, tenen ganes de buscar-nos les pessigolles i vindrà un dia que ens les trobaran i riurem tots plegats.

***

No heu sentit mai anomenar el que els castellans en diuen el «puerto de arrebat-capas»? El tenim ací, a Barcelona. Hi ha més viviers de musclos del que la gent es creu. Les anguiles hi culgen que és una delícia. Més que un port és un lloc de pesca. Que ho diguin si no els pescadors que des de Madrid i de tots els territoris de l'Espanya gran hi tenen parada una xarxa que és una vinya.

¿I ara els barcelonins volen regir-se i administrar-se un port que han pagat amb diners de la ciutat? Quins egoistes i jueus estan fets aquests catalans! Si persistim en la criminal intenció de rescatar el que és nostre, com faran bullir l'olla els «hidalgos», els «bizarros» i els «pundonorosos»?

***

A Tarragona hi ha una Escola Normal. En aquesta Normal hi ha dues bèsties, mascle i femella, que per un fenomen de la naturalesa caminen de vegades amb dues potes i parlen com els lloros. Aquests dos exemplars, que responen a l'hora de l'àpat als noms de Miguel Sancho i Luisa Alonso, són fills espirituals d'una tal Raposa o Rabosa que teníem o tenim encara a l'Escola Normal de Barcelona. Tenen l'especialitat de bordar a tot el que faci flaire de catalanitat i si poden clavar queixalada, no s'estan de fer-ho.

Com dèiem, a Tarragona hi ha una Escola Normal. També hi ha el balcó del Mediterrani. Entesos?

**LA MILLOR NAVALLA
D'AFAITAR?**

ARTERO

NOM DE GARANTIA

MARCA REGISTRADA

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

Vies Urinàries

i totes les greus complicacions de l'aparell GENITO-URINARI, tals com CISTITIS, PROSTATITIS, GOTA MATINAL, o MILITAR, ORQUITIS, etc., de l'home; METRITIS, VAGINITIS i ANEXITIS, de la dona; s'obté un ràpid i segur resultat amb l'ús dels

SELLOS OSSAM

Llurs propietats antisèptiques i microbicides comuniquen a la sang i a l'orina i es noten llurs efectes a les primeres preses; calmen els dolors produïts per la micció; l'orina es manté asèptica i els gonococos són destruïts fins a obtenir amb llur ús una veritable i completa curació

De venda: Dr. ANDREU; Segalà (Rbla. Flors, 14); Farmàcia de la Creu; Farmàcia Tarrés (Carme, 84); Pujol i Culell (Pelayo, 56); Ferrer i principals farmàcies

Bar Cafè Sicoris

Rambla del Centre, 37

DEGUSTACIÓ DIÀRIA DEL SEU CAFÈ EXPRESS
«SICORIS»

TEATRE COMIC Revistes

E X I T

Las Vampiresas

Francesc Layret, 55

Telèfon 34541

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

La Fàbrica de NEVERES "GLACIAL"

Ven baratíssim directament al consumidor Immens assortit de neveres superiors per a tots els usos des dels preus més ínfims, i de mínima despesa diària de gel. (Des de 10 cèntims)

BENET i MERCADÉ, 26

(tocant l'Estació de Gràcia i el Teatre del Bosc)

LA REGLA

PERLAS "FEMI"

SUSPESA,

TORNA RAPIDAMENT

I SENSE PERILL AMB

Maravellós producte de la ciència moderna d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

ESPECTACLES

TEATRE POLIORAMA

Avui divendres, nit, presentació de

Comitre

amb espectacle sensacional d'ilusionisme modern. L'home dels mil misteris

MONUMENTAL

Gran cursa extraordinària
de BRAUS

Belmonte
Lalanda
Armillita chico

PRINCIPAL - PALACE PALAU DE LES REVISTES

Margarita Carbajal

EXIT

Las inviolables

Frontó Principal Palace
Extraordinaris partits amb cistella
pels asos de la pilota

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit
ELS MILLORS PILOTARIS
Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE NOVETATS

Companyia Lluís Calvo

Sempre les obres
de més èxit

Grans funcions
per al diumenge

CANODROM PARK DE CATALUNYA (GUINARDÓ) Servei d'autòmnibus ROCA

El lloc més fresc i atractiu de Barcelona

Les vetlles al Park Conòdrom, us seran inoblidables

Ball i atraccions, amenitzat per l'orquestra «MATAS BAND». Servei de banys i Restaurant
Piscina i Fons Iluminoses

Guia Cinematogràfica

COLISEUM

Exit sorollós
dels
escollits
programmes
cine-
matogràfics

Casino Sant Sebastià

Cada dia Aperitiu-Restaurant

TES - SORTIDES DE TEATRE

amenitzats per les formidables
orquestres

Crazy Boys i Habana Gang

Temperatura ideal

INTIM CINEMA

Politiquerías

MATA HARI

CINE TALIA

El asesino diabólico
El héroe se rinde
El gato negro

y otras de grandioso éxito

PERTANY A LA SÈRIE DE
L'ATENENI BARCELONÉS

El que ens fa girar el cap

